

مرشنامه: سالواتوره، دومینیک Salvatore, Dominick
عنوان و نام پدیدآور: تجارت بین‌الملل / دومینیک سالواتوره؛ ترجمه حمیدرضا ارباب.
مشخصات نشر: تهران، نشر نی، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری: ۵۹۲ ص: نمودار.
فروست: اقتصاد بین‌الملل: ۱.
شابک: 978-964-185-110-3
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
یادداشت: عنوان اصلی: International economics, 9th ed, c2007.
موضوع: اقتصاد بین‌الملل
شناسه افزوده: ارباب، حمیدرضا، ۱۳۳۶-، مترجم
رده‌بندی کنگره: HF ۱۴۱۱ / س ۲ ت ۳ ۱۳۸۸
رده‌بندی دیویی: ۳۳۷
شماره کتابشناسی ملی: ۱۸۴۳۴۰۵

نشرنی

اقتصاد بین الملل (ویراست نهم)

(۱)

تجارت بین الملل
International Trade
دومینیک سالواتوره

مترجم دکتر حمیدرضا ارباب
عضو هیئت علمی دانشکده اقتصاد
دانشگاه علامه طباطبایی

چاپ اول تهران، ۱۳۸۸

تعداد ۲۲۰۰ نسخه

قیمت ۸۰۰۰ تومان

لیتوگرافی غزال

چاپ شاد رنگ

ناظر چاپ بهمن سراج

تمامی حقوق این اثر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً،
به هر صورت (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)
بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

شابک ۳ ۱۱۰ ۱۸۵ ۹۶۴ ۹۷۸

www.nashreny.com

فهرست کوتاه مطالب

پیشگفتار مترجم	نوزده
پیشگفتار مؤلف	بیست و یک
فصل ۱. مقدمه	۱
بخش اول: نظریه تجارت بین الملل	۲۵
فصل ۲. قانون مزیت نسبی	۳۷
پیوست فصل ۲	۶۹
فصل ۳. نظریه معمول تجارت بین الملل	۷۵
پیوست فصل ۳	۱۰۲
فصل ۴. عرضه، تقاضا، منحنی های پیشنهاد و رابطه مبادله	۱۱۵
پیوست فصل ۴	۱۳۵
فصل ۵. گذاشت عوامل تولید و نظریه هکشر-اوهلین	۱۴۷
پیوست فصل ۵	۱۹۳
فصل ۶. صرفه های ناشی از مقیاس، رقابت ناقص و تجارت بین الملل	۲۱۳
پیوست فصل ۶	۲۵۰
فصل ۷. رشد اقتصادی و تجارت بین الملل	۲۵۹
پیوست فصل ۷	۲۹۳
بخش دوم: سیاست های تجارت بین الملل	۳۰۳
فصل ۸. محدودیت های تجاری: تعرفه ها	۳۰۵
پیوست فصل ۸	۳۳۷

۲۵۲	فصل ۹. محدودیت‌های غیر تعرفه‌ای و حمایت‌گرایی جدید
۴۰۷	پیوست فصل ۹
۴۱۹	فصل ۱۰. هم‌پیوندی یا یکپارچگی اقتصادی: اتحادیه‌های گمرکی و مناطق آزاد تجاری
۴۵۴	پیوست فصل ۱۰
۴۶۲	فصل ۱۱. تجارت بین‌الملل و توسعه اقتصادی
۵۰۷	پیوست فصل ۱۱
۵۱۷	فصل ۱۲. تحرک بین‌المللی عوامل تولید و شرکت‌های چندملیتی
۵۵۵	پیوست فصل ۱۲
۵۶۱	فرهنگ اصطلاحات
۵۸۵	واژه‌نامه

فهرست تفصیلی مطالب

پیشگفتار مترجم	نوزده
پیشگفتار مؤلف	بیست و یک
فصل ۱. مقدمه	
۱.۱ اهمیت اقتصاد بین‌الملل	۱
۱.۲ تجارت بین‌الملل و سطح زندگی	۲
۱.۳ شرکای عمده تجاری آمریکا: الگوی جاذبه	۸
۱.۴ مباحث مهم اقتصاد بین‌الملل	۱۰
۱.۵ هدف نظریه‌ها و سیاست‌های اقتصاد بین‌الملل	۱۱
۱.۶ چالش‌های اقتصاد بین‌الملل در دوران معاصر	۱۲
۱.۶ الف حمایت‌گرایی تجاری در کشورهای پیشرفته	۱۲
۱.۶ ب نوسانات فزاینده و عدم تعادل وسیع نرخ‌های ارز	۱۳
۱.۶ پ افزایش رقابت بین‌المللی کشور چین و ترس از کاهش اشتغال در ایالات متحده آمریکا و سایر کشورهای پیشرفته صنعتی	۱۳
۱.۶ ت بیکاری ساختاری زیاد و رشد اقتصادی ملایم اروپا و نیاز به تجدید ساختار اقتصادی ژاپن	۱۳
۱.۶ ث بحران‌های مالی در اقتصادهای متکی بر بازار	۱۴
۱.۶ ج چالش‌های مربوط به تجدید ساختار اقتصادهای در حال گذر	۱۴
۱.۶ چ فقر شدید در بسیاری از کشورهای در حال توسعه	۱۵
۱.۷ چالش جهانی شدن	۱۵
۱.۸ چارچوب و روش‌شناسی کتاب	۱۶
۱.۸ الف چارچوب و فصل‌بندی کتاب	۱۶
۱.۸ ب روش‌شناسی کتاب اقتصاد بین‌المللی (تجارت بین‌الملل و مالیه بین‌الملل)	۱۸

۱۹ خلاصه فصل
۲۰ چشم انداز فصل
۲۱ واژه های کلیدی
۲۱ پرسش های دوره
۲۲ مسائل فصل
۲۴ پیوست فصل ۱
۲۴ پیوست ۱.۱ آمار پایه ای تجارت بین الملل

بخش اول: نظریه تجارت بین الملل

۳۵-۳۰۱

۳۷ فصل ۲. قانون مزیت نسبی
۳۷ ۲.۱ مقدمه
۳۸ ۲.۲ دیدگاه سوداگران نسبت به تجارت
۴۱ ۲.۳ تجارت بر اساس نظریه مزیت مطلق آدام اسمیت
۴۱ ۲.۳ الف مزیت مطلق
۴۳ ۲.۳ ب یک مثال درباره نظریه مزیت مطلق
۴۴ ۲.۴ تجارت بر اساس نظریه مزیت نسبی دیوید ریکاردو
۴۴ ۲.۴ الف قانون مزیت نسبی
۴۵ ۲.۴ ب منافع حاصل از تجارت
۴۷ ۲.۴ پ استثنای قانون مزیت نسبی
۴۸ ۲.۴ ت مزیت نسبی با پول
۵۱ ۲.۵ مزیت نسبی و هزینه های فرصت
۵۱ ۲.۵ الف مزیت نسبی و نظریه ارزش کار
۵۲ ۲.۵ ب نظریه هزینه فرصت
۵۳ ۲.۵ پ مرز (منحنی) امکانات تولید با وجود هزینه های ثابت
۵۵ ۲.۵ ت هزینه های فرصت و قیمت های نسبی کالا
۵۵ ۲.۶ اساس تجارت و منافع حاصل از آن تحت هزینه های فرصت ثابت
۵۶ ۲.۶ الف تفسیر نموداری منافع ناشی از تجارت
۵۷ ۲.۶ ب قیمت های نسبی کالا با وجود تجارت
۵۹ ۲.۷ آزمون های تجربی الگوی ریکاردویی
۶۳ خلاصه فصل

۶۴ چشم‌انداز فصل
۶۴ واژه‌های کلیدی
۶۵ پرسش‌های دوره
۶۶ مسائل فصل
۶۹ پیوست فصل ۲
۶۹ پیوست ۲.۱. مزیت نسبی با بیش از دو کالا
۷۱ پیوست ۲.۲. مزیت نسبی با بیش از دو کشور
۷۵ فصل ۳. نظریه معمول تجارت بین‌الملل
۷۵ ۳.۱ مقدمه
۷۶ ۳.۲ مرز (منحنی) امکانات تولید تحت هزینه‌های فرصت فزاینده
۷۶ ۳.۲ الف تفسیر نموداری منحنی امکانات تولید با هزینه‌های فرصت فزاینده
۷۷ ۳.۲ ب نرخ نهایی تبدیل
۷۸ ۳.۲ پ دلایل وجود هزینه‌های فرصت فزاینده و تفاوت منحنی‌های امکانات تولید
۷۹ ۳.۳ منحنی‌های بی‌تفاوتی جامعه
۷۹ ۳.۳ الف تفسیر نموداری منحنی‌های بی‌تفاوتی جامعه
۸۰ ۳.۳ ب نرخ نهایی جانشینی
۸۱ ۳.۳ پ برخی پیچیدگی‌های مربوط به منحنی‌های بی‌تفاوتی جامعه
۸۲ ۳.۴ تعادل قبل از تجارت
۸۲ ۳.۴ الف تفسیر نموداری تعادل قبل از تجارت
۸۳ ۳.۴ ب قیمت نسبی تعادلی کالا و مزیت نسبی
۸۵ ۳.۵ اساس و منافع حاصل از تجارت تحت هزینه‌های فرصت فزاینده
۸۶ ۳.۵ الف تفسیر نموداری اساس و منافع حاصل از تجارت تحت هزینه‌های فرصت فزاینده
۸۷ ۳.۵ ب قیمت نسبی تعادلی کالا با وجود تجارت
۸۸ ۳.۵ پ تخصص ناقص
۸۹ ۳.۵ ت حالت کشور کوچک با وجود هزینه‌های فرصت فزاینده
۹۱ ۳.۵ ث منافع ناشی از مبادله و تخصص
۹۴ ۳.۶ تجارت بر اساس تفاوت در سلیقه‌ها
۹۵ ۳.۶ الف تفسیر نموداری تجارت بر اساس اختلاف در سلیقه‌ها
۹۶ خلاصه فصل
۹۸ چشم‌انداز فصل
۹۸ واژه‌های کلیدی

۹۸	پرسش‌های دوره
۹۹	مسائل فصل
۱۰۲	پیوست فصل ۳
۱۰۲	پیوست ۳.۱ توابع تولید، منحنی‌های تولید یکسان، منحنی‌های هزینه یکسان و تعادل
۱۰۵	پیوست ۳.۲ نظریه تولید با دو کشور، دو کالا و دو عامل تولید
۱۰۶	پیوست ۳.۳ استخراج نمودار جعبه اجزورث و منحنی‌های امکانات تولید
۱۱۰	پیوست ۳.۴ برخی نتایج مهم
۱۱۵	فصل ۴. عرضه، تقاضا، منحنی‌های پیشنهاد و رابطه مبادله
۱۱۵	۴.۱ مقدمه
۱۱۶	۴.۲ قیمت نسبی تعادلی کالا با وجود تجارت تجزیه و تحلیل تعادل جزئی
۱۲۰	۴.۳ منحنی‌های پیشنهاد
۱۲۰	۴.۳ الف منشأ پیدایش و تعریف منحنی‌های پیشنهاد
۱۲۰	۴.۳ ب استخراج و شکل منحنی پیشنهاد کشور ۱
۱۲۲	۴.۳ پ استخراج و شکل منحنی پیشنهاد کشور ۲
۱۲۳	۴.۴ قیمت نسبی تعادلی کالا با وجود تجارت تجزیه و تحلیل تعادل عمومی
۱۲۵	۴.۵ ارتباط بین تجزیه و تحلیل تعادل جزئی و عمومی
۱۲۷	۴.۶ رابطه مبادله
۱۲۷	۴.۶ الف تعریف و اندازه‌گیری رابطه مبادله
۱۲۸	۴.۶ ب تفسیر نموداری رابطه مبادله
۱۲۹	۴.۶ پ فواید استفاده از الگوی تجارت
۱۳۱	خلاصه فصل
۱۳۲	چشم‌انداز فصل
۱۳۲	واژه‌های کلیدی
۱۳۲	پرسش‌های دوره
۱۳۳	مسائل فصل
۱۳۵	پیوست فصل ۴
۱۳۵	پیوست ۴.۱ استخراج منحنی بی‌تفاوتی تجارت کشور ۱
۱۳۷	پیوست ۴.۲ استخراج نقشه منحنی‌های بی‌تفاوتی تجارت کشور ۱
۱۳۸	پیوست ۴.۳ استخراج نموداری منحنی پیشنهاد کشور ۱
۱۴۱	پیوست ۴.۴ استخراج نموداری منحنی پیشنهاد کشور ۲
۱۴۱	پیوست ۴.۵ تعادل عمومی تولید، مصرف و تجارت
۱۴۴	پیوست ۴.۶ تعادل چندگانه و تعادل ناپایدار

فصل ۵. گذاشت عوامل تولید و نظریهٔ هکسور-اوهلین	۱۴۷
۵.۱ مقدمه	۱۴۷
۵.۲ فرضیات نظریهٔ هکسور-اوهلین	۱۴۸
۵.۲ الف فرضیات نظریهٔ هکسور-اوهلین	۱۴۸
۵.۲ ب مفهوم فرضیات نظریهٔ هکسور-اوهلین	۱۴۹
۵.۳ شدت استفاده از عوامل تولید، وفور نسبی عوامل تولید و شکل منحنی امکانات تولید	۱۵۱
۵.۳ الف شدت استفاده از عوامل تولید	۱۵۱
۵.۳ ب وفور نسبی عوامل تولید	۱۵۴
۵.۳ پ وفور نسبی عوامل و شکل منحنی امکانات تولید	۱۵۵
۵.۴ گذاشت عوامل تولید و نظریهٔ هکسور-اوهلین	۱۵۹
۵.۴ الف قضیهٔ هکسور-اوهلین	۱۵۹
۵.۴ ب چارچوب تعادل عمومی نظریهٔ هکسور-اوهلین	۱۶۰
۵.۴ پ تفسیر نموداری نظریهٔ هکسور-اوهلین	۱۶۲
۵.۵ برابری قیمت عوامل تولید و توزیع درآمد	۱۶۵
۵.۵ الف قضیهٔ برابری قیمت عوامل تولید	۱۶۶
۵.۵ ب برابری قیمت نسبی و مطلق عوامل تولید	۱۶۷
۵.۵ پ اثر تجارت بر توزیع درآمد	۱۷۰
۵.۵ ت الگوی عوامل تولید خاص	۱۷۱
۵.۵ ث شواهد تجربی	۱۷۳
۵.۶ آزمون‌های تجربی الگوی هکسور-اوهلین	۱۷۶
۵.۶ الف نتایج آزمون‌های تجربی-معمای لئون تیف	۱۷۷
۵.۶ ب تفسیر معمای لئون تیف و سایر آزمون‌های تجربی الگوی هکسور-اوهلین (H-O)	۱۸۰
۵.۶ پ برگشت شدت استفاده از عامل تولید	۱۸۵
خلاصهٔ فصل	۱۸۶
چشم‌انداز فصل	۱۸۸
واژه‌های کلیدی	۱۸۸
پرسش‌های دوره	۱۸۹
مسائل فصل	۱۹۰
پیوست فصل ۵	۱۹۳
پیوست ۵.۱ نمودار جعبهٔ اجورث برای کشور ۱ و کشور ۲	۱۹۳
پیوست ۵.۲ برابری قیمت نسبی عوامل تولید	۱۹۵
پیوست ۵.۳ برابری قیمت مطلق عوامل تولید	۱۹۷

پیوست ۵.۴ اثر تجارت بر توزیع درآمد کوتاه مدت: الگوی عوامل خاص ۱۹۸

پیوست ۵.۵ تفسیر نموداری برگشت شدت استفاده از عامل ۲۰۱

پیوست ۵.۶ کشش جانشینی و برگشت شدت استفاده از عامل ۲۰۳

پیوست ۵.۷ آزمون های تجربی وضعیت برگشت شدت استفاده از عامل ۲۰۵

فصل ۶. صرفه های ناشی از مقیاس، رقابت ناقص و تجارت بین الملل ۲۱۳

۶.۱ مقدمه ۲۱۳

۶.۲ الگوی هکشر-اوهلین و نظریه های جدید تجارت ۲۱۴

۶.۳ صرفه های ناشی از مقیاس و تجارت بین الملل ۲۱۶

۶.۴ رقابت ناقص و تجارت بین الملل ۲۲۰

۶.۴ الف تجارت محصولات همگن متمایز ۲۲۰

۶.۴ ب اندازه گیری تجارت درون صنعت ۲۲۵

۶.۴ پ تفسیر نموداری ریاضی تجارت درون صنعت ۲۲۷

۶.۴ ت نسخه دیگری از الگوی تجارت درون صنعت ۲۳۰

۶.۵ تجارت بر اساس تفاوت های فناوری پویا ۲۳۲

۶.۵ الف الگوهای شکاف فناوری و دوران عمر محصول ۲۳۲

۶.۵ ب تفسیر نموداری الگوی دوران عمر محصول ۲۳۴

۶.۶ هزینه های حمل و نقل، استانداردهای زیست محیطی و تجارت بین الملل ۲۳۷

۶.۶ الف هزینه های حمل و نقل و کالاهای غیر تجاری ۲۳۷

۶.۶ ب هزینه های حمل و نقل و محل استقرار صنعت ۲۴۱

۶.۶ پ استانداردهای زیست محیطی، مکان یابی صنایع و تجارت بین الملل ۲۴۳

خلاصه فصل ۲۴۶

چشم انداز فصل ۲۴۷

واژه های کلیدی ۲۴۷

پرسش های دوره ۲۴۷

مسائل فصل ۲۴۸

پیوست فصل ۶ ۲۵۰

پیوست ۶.۱ صرفه های خارجی و الگوی تجارت ۲۵۰

پیوست ۶.۲ صرفه های خارجی پویا و تخصص ۲۵۲

فصل ۷. رشد اقتصادی و تجارت بین الملل ۲۵۹

۷.۱ مقدمه ۲۵۹

۷.۲ رشد عوامل تولید ۲۶۰

۲۶۱	۷.۲ الف	رشد نیروی کار و اثبات سرمایه در طول زمان
۲۶۲	۷.۲ ب	قضیه ریبرینسکی
۲۶۴	۷.۳	پیشرفت فنی
۲۶۵	۷.۳ الف	پیشرفت فنی خنثی، کاراندوز و سرمایه‌اندوز
۲۶۶	۷.۳ ب	پیشرفت فنی و منحنی امکانات تولید یک کشور
۲۷۰	۷.۴	رشد و تجارت: حالت کشور کوچک
۲۷۰	۷.۴ الف	اثر رشد بر تجارت
۲۷۱	۷.۴ ب	تفسیر نموداری رشد عوامل تولید، تجارت و رفاه
۲۷۲	۷.۴ پ	پیشرفت فنی، تجارت و رفاه
۲۷۶	۷.۵	رشد و تجارت: حالت کشور بزرگ
۲۷۶	۷.۵ الف	رشد، رابطه مبادله و رفاه کشور بزرگ
۲۷۸	۷.۵ ب	رشد فلاکت بار
۲۷۹	۷.۵ پ	تفسیر نموداری منافع حاصل از رشد و تجارت
۲۸۲	۷.۶	رشد، تغییر در سلیقه‌ها و تجارت در دو کشور
۲۸۳	۷.۶ الف	رشد و تجارت در دو کشور
۲۸۵	۷.۶ ب	تغییر در سلیقه‌ها و تجارت در دو کشور
۲۸۸		خلاصه فصل
۲۸۹		چشم‌انداز فصل
۲۹۰		واژه‌های کلیدی
۲۹۰		پرسش‌های دوره
۲۹۱		مسائل فصل
۲۹۳		پیوست فصل ۷
۲۹۳	۷.۱	اثبات نموداری قضیه ریبرینسکی
۲۹۶	۷.۲	رشد با وجود عدم تحرک یک عامل
۲۹۸	۷.۳	تحلیل نموداری پیشرفت فنی هیکس

بخش دوم: سیاست‌های تجارت بین‌الملل

۳۰۳-۵۵۹

۳۰۵	فصل ۸	محدودیت‌های تجاری: تعرفه‌ها
۳۰۵	۸.۱	مقدمه
۳۰۸	۸.۲	تجزیه و تحلیل تعادل جزئی تعرفه

۳۰۹	۸.۲ الف آثار تعادل جزئی وضع تعرفه
۳۱۰	۸.۲ ب اثر تعرفه بر اضافه رفاه مصرف‌کننده و تولیدکننده
۳۱۲	۸.۲ پ هزینه‌ها و منافع ناشی از وضع تعرفه
۳۱۶	۸.۳ نظریه ساختار تعرفه
۳۱۶	۸.۳ الف نرخ تعرفه مؤثر حمایتی
۳۱۸	۸.۳ ب تعمیم و ارزیابی نظریه نرخ تعرفه مؤثر حمایتی
۳۲۱	۸.۴ آثار وضع تعرفه در کشور کوچک - تجزیه و تحلیل تعادل عمومی
۳۲۱	۸.۴ الف آثار وضع تعرفه در یک کشور کوچک
۳۲۲	۸.۴ ب تفسیر نموداری آثار وضع تعرفه در کشور کوچک
۳۲۵	۸.۴ پ قضیه استالپر-سامولسون
۳۲۶	۸.۵ آثار وضع تعرفه در کشور بزرگ - تجزیه و تحلیل تعادل عمومی
۳۲۶	۸.۵ الف آثار تعادل عمومی وضع تعرفه در کشور بزرگ
۳۲۷	۸.۵ ب تفسیر نموداری آثار وضع تعرفه در کشور بزرگ
۳۲۹	۸.۶ تعرفه بهینه
۳۲۹	۸.۶ الف معنای تعرفه بهینه و تعرفه تلافی
۳۳۰	۸.۶ ب تفسیر نموداری تعرفه بهینه و تعرفه تلافی
۳۳۲	خلاصه فصل
۳۳۳	چشم‌انداز فصل
۳۳۳	واژه‌های کلیدی
۳۳۴	پرسش‌های دوره
۳۳۵	مسائل فصل
۳۳۷	پیوست فصل ۸
۳۳۷	پیوست ۸.۱ آثار تعادل جزئی وضع تعرفه در کشور بزرگ
۳۴۰	پیوست ۸.۲ استخراج فرمول نرخ تعرفه مؤثر حمایتی
۳۴۲	پیوست ۸.۳ تفسیر نموداری قضیه استالپر-سامولسون
۳۴۴	پیوست ۸.۴ حالت خاص قضیه استالپر-سامولسون-معمای مزلر
۳۴۶	پیوست ۸.۵ اثر تعرفه بر درآمد عوامل تولید در کوتاه‌مدت
۳۴۷	پیوست ۸.۶ محاسبه نرخ تعرفه بهینه
۳۵۳	فصل ۹. محدودیت‌های غیر تعرفه‌ای و حمایت‌گرایی جدید
۳۵۳	۹.۱ مقدمه
۳۵۴	۹.۲ سهم‌بندی واردات

۳۵۴	۹.۲ الف آثار وضع سهمیه‌بندی واردات
۳۵۶	۹.۲ ب مقایسه سهمیه‌بندی واردات و تعرفه بر واردات
۳۵۸	۹.۳ سایر محدودیت‌های غیرتعرفه‌ای و حمایت‌گرایی جدید
۳۵۸	۹.۳ الف محدودیت‌های داوطلبانه بر صادرات
۳۶۱	۹.۳ ب سایر مقررات قانونی، اداری و فنی
۳۶۲	۹.۳ پ کارتل‌های بین‌المللی
۳۶۳	۹.۳ ت قیمت‌شکنی در تجارت
۳۶۶	۹.۳ ث یارانه (های) صادرات
۳۷۲	۹.۴ اقتصاد سیاسی حمایت‌گرایی
۳۷۲	۹.۴ الف نظریات مبهم و سفسطه‌آمیز در مورد حمایت
۳۷۳	۹.۴ ب نظریه حمایت از صنایع نوپا
۳۷۵	۹.۴ پ چه کسانی از حمایت برخوردار می‌شوند؟
۳۷۹	۹.۵ سیاست‌های صنعتی و راهبردی تجارت
۳۷۹	۹.۵ الف سیاست راهبردی تجارت
۳۸۰	۹.۵ ب سیاست‌های تجاری و صنعتی با توجه به نظریه بازی‌ها
۳۸۳	۹.۵ پ واکنش امریکا به هدف‌گذاری صنعتی خارجی و سیاست‌های راهبردی تجارت
۳۸۵	۹.۶ تاریخچه سیاست بازرگانی امریکا
۳۸۵	۹.۶ الف قانون موافقتنامه تجاری سال ۱۹۳۴
۳۸۷	۹.۶ ب موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت (گات)
۳۸۸	۹.۶ پ قانون توسعه ۱۹۶۲ و دورکنندی
۳۸۹	۹.۶ ت قانون اصلاحات تجاری سال ۱۹۷۴ و دور توکیو
۳۹۰	۹.۶ ث قوانین تجاری سال‌های ۱۹۸۴ و ۱۹۸۸
۳۹۲	۹.۷ مشکلات اساسی تجارت، دور اوروگوئه و دور دوحه
۳۹۲	۹.۷ الف دور اوروگوئه
۳۹۷	۹.۷ ب مشکلات اساسی تجاری و مذاکرات دور دوحه
۴۰۰	خلاصه فصل
۴۰۲	چشم‌انداز فصل
۴۰۲	واژه‌های کلیدی
۴۰۴	پرسش‌های دوره
۴۰۵	مسائل فصل
۴۰۷	پیوست فصل ۹

۴۰۷	پیوست ۹.۱ کارتل‌های متمرکز
۴۰۸	پیوست ۹.۲ تبعیض بین‌المللی قیمت
۴۰۹	پیوست ۹.۳ تعرفه‌ها، یارانه‌ها و اهداف داخلی
۴۱۹	فصل ۱۰. هم‌پیوندی یا یکپارچگی اقتصادی: اتحادیه‌های گمرکی و مناطق آزاد تجاری
۴۱۹	۱۰.۱ مقدمه
۴۲۱	۱۰.۲ اتحادیه‌های گمرکی مولد تجارت
۴۲۱	۱۰.۲ الف خلق تجارت
۴۲۱	۱۰.۲ ب تفسیر نموداری اتحادیه گمرکی مولد تجارت
۴۲۳	۱۰.۳ اتحادیه‌های گمرکی منحرف‌کننده تجارت
۴۲۳	۱۰.۳ الف انحراف تجارت
۴۲۴	۱۰.۳ ب تفسیر نموداری اتحادیه گمرکی منحرف‌کننده تجارت
۴۲۶	۱۰.۴ نظریه «بهینه دوم» و سایر آثار رفاهی ایستای اتحادیه‌های گمرکی
۴۲۶	۱۰.۴ الف نظریه بهینه دوم
۴۲۷	۱۰.۴ ب شرایط افزایش رفاه
۴۲۸	۱۰.۴ پ سایر آثار رفاهی ایستای اتحادیه‌های گمرکی
۴۲۸	۱۰.۵ منافع بویای اتحادیه‌های گمرکی
۴۳۰	۱۰.۶ تاریخچه تشکیل هم‌پیوندی اقتصادی
۴۳۰	۱۰.۶ الف اتحادیه اروپا
۴۳۵	۱۰.۶ ب سازمان تجارت آزاد اروپا
۴۳۶	۱۰.۶ پ موافقت‌نامه تجارت آزاد امریکای شمالی و سایر مناطق آزاد تجاری
۴۴۰	۱۰.۶ ت تلاش کشورهای درحال توسعه برای تشکیل هم‌پیوندی اقتصادی
	۱۰.۶ ث هم‌پیوندی اقتصادی در اروپای مرکزی و اروپای شرقی و جمهوری‌های شوروی سابق
۴۴۲	شوروی سابق
۴۴۸	خلاصه فصل
۴۵۰	چشم‌انداز فصل
۴۵۰	واژه‌های کلیدی
۴۵۱	پرسش‌های دوره
۴۵۲	مسائل فصل
۴۵۴	پیوست فصل ۱۰
	پیوست ۱۰.۱ تجزیه و تحلیل تعادل عمومی آثار ایستای اتحادیه گمرکی
۴۵۴	منحرف‌کننده تجارت
۴۵۶	پیوست ۱۰.۲ موافقت‌نامه‌های تجارت آزاد در سرتاسر جهان

۴۶۳	فصل ۱۱. تجارت بین‌الملل و توسعه اقتصادی
۴۶۳	۱۱.۱ مقدمه
۴۶۴	۱۱.۲ اهمیت تجارت در توسعه
۴۶۵	۱۱.۲ الف نظریه تجارت و توسعه اقتصادی
۴۶۶	۱۱.۲ ب تجارت به‌مثابه موتور رشد
۴۶۸	۱۱.۲ پ نقش تجارت در توسعه
۴۷۰	۱۱.۲ ت تجارت بین‌الملل و نظریه رشد درون‌زا
۴۷۳	۱۱.۳ رابطه مبادله و توسعه اقتصادی
۴۷۳	۱۱.۳ الف انواع رابطه مبادله
۴۷۶	۱۱.۳ ب دلایل بدترشدن رابطه مبادله کالایی
۴۷۷	۱۱.۳ پ بررسی تاریخی بهبود رابطه مبادله کالایی و رابطه مبادله درآمدی
۴۸۱	۱۱.۴ بی‌ثباتی صادرات و توسعه اقتصادی
۴۸۱	۱۱.۴ الف علل و آثار ناشی از بی‌ثباتی صادرات
۴۸۳	۱۱.۴ ب اندازه‌گیری بی‌ثباتی صادرات و تأثیر آن بر توسعه
۴۸۴	۱۱.۴ پ موافقت‌نامه‌های بین‌المللی کالا
۴۸۶	۱۱.۵ جانشینی واردات در مقابل توسعه صادرات
۴۸۷	۱۱.۵ الف توسعه از طریق جانشینی واردات در مقابل سیاست تشویق صادرات
۴۸۸	۱۱.۵ ب تجربیات مربوط به سیاست جانشینی واردات
۴۹۲	۱۱.۵ پ آزادسازی تجارت در دوران معاصر و رشد در کشورهای درحال توسعه
۴۹۳	۱۱.۶ مشکلات کنونی کشورهای درحال توسعه
۴۹۳	۱۱.۶ الف فقر در کشورهای درحال توسعه
۴۹۵	۱۱.۶ ب مشکل بدهی‌های خارجی کشورهای درحال توسعه
۴۹۸	۱۱.۶ پ مشکلات تجاری کشورهای درحال توسعه
۵۰۲	خلاصه فصل
۵۰۳	چشم‌انداز فصل
۵۰۳	واژه‌های کلیدی
۵۰۴	پرسش‌های دوره
۵۰۵	مسائل فصل
۵۰۷	پیوست فصل ۱۱
	پیوست ۱۱.۱ نابرابری درآمد با توجه به شاخص‌های محاسبه سنتی و برابری
۵۰۷	قدرت خرید (PPP)

۵۱۷	فصل ۱۲. تحرک بین المللی عوامل تولید و شرکت های چندملیتی
۵۱۷	۱۲.۱ مقدمه
۵۱۹	۱۲.۲ برخی آمار مربوط به گردش سرمایه های بین المللی
۵۲۳	۱۲.۳ انگیزه ها و علل گردش سرمایه بین المللی
۵۲۳	۱۲.۳ الف انگیزه ها و علل سرمایه گذاری های مالی بین المللی
۵۲۵	۱۲.۳ ب انگیزه ها و علل سرمایه گذاری های مستقیم خارجی
۵۲۹	۱۲.۴ آثار رفاهی گردش سرمایه بین المللی
۵۲۹	۱۲.۴ الف آثار گردش سرمایه بر کشور سرمایه گذار و کشور میزبان
۵۳۰	۱۲.۴ ب سایر آثار گردش بین المللی سرمایه بر کشورهای سرمایه گذار و میزبان
۵۳۳	۱۲.۵ شرکت های چندملیتی
۵۳۴	۱۲.۵ الف دلایل پیدایش شرکت های چندملیتی
۵۳۷	۱۲.۵ ب مشکلات ایجاد شده توسط شرکت های چندملیتی در کشور سرمایه گذار (مهمان)
۵۴۰	۱۲.۵ پ مشکلات ایجاد شده توسط شرکت های چندملیتی در کشور میزبان
۵۴۱	۱۲.۶ علل و آثار رفاهی ناشی از مهاجرت بین المللی نیروی کار
۵۴۲	۱۲.۶ الف علل مهاجرت بین المللی نیروی کار
۵۴۳	۱۲.۶ ب آثار رفاهی مهاجرت بین المللی نیروی کار
۵۴۴	۱۲.۶ پ سایر آثار رفاهی ناشی از مهاجرت بین المللی نیروی کار
۵۵۰	خلاصه فصل
۵۵۲	چشم انداز فصل ۱ کتاب مالیه بین الملل
۵۵۲	واژه های کلیدی
۵۵۳	پرسش های دوره
۵۵۴	مسائل فصل
۵۵۵	پیوست فصل ۱۲
۵۵۵	پیوست ۱۲.۱ مشکل انتقال سرمایه
۵۶۱	فرهنگ اصطلاحات
۵۸۵	واژه نامه

پیشگفتار مترجم

کتابی که اینک در اختیار شماست ترجمهٔ ۱۲ فصل از ویراستِ نهم کتاب *اقتصاد بین‌الملل* تألیف پرفسور دومینیک سالواتوره از دانشگاه فوردهام^۱ است که در سال ۲۰۰۷ از سوی انتشارات ویلی^۲ چاپ و منتشر شده است.

ترجمهٔ ۱۲ فصل از ویراستِ سوم این کتاب با نام *تجارت بین‌الملل* در سال ۱۳۷۶ از سوی نشر نی منتشر شد و طی بیش از یک دهه با استقبال خوب دانشجویان و مدرسان محترم^۳ به بار تجدد چاپ شد. در واقع این کتاب چاپ اول ویرایش نهم و چاپ دهم کتاب در ایران محسوب می‌شود. ویرایش نهم کتاب *اقتصاد بین‌الملل* در ۲۱ فصل تنظیم شده (۱۲ فصل تجارت بین‌الملل و ۹ فصل مالیهٔ بین‌الملل) و یکی از منابع مهم درس‌های تجارت بین‌الملل و مالیهٔ بین‌الملل در دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد بسیاری از دانشگاه‌های معتبر دنیا است. به گفتهٔ مؤلف محترم بیش از ۶۰۰ دانشکده و دانشگاه در سرتاسر آمریکا، کانادا و سایر کشورهای انگلیسی‌زبان آن را کتاب درسی معرفی کرده‌اند. البته تنها دلیل انتخاب کتاب معرفی آن از سوی مراکز پرشمار آموزشی در دانشگاه‌های معتبر جهان نبوده است. در مقایسه با سایر کتاب‌های مشابه اقتصاد بین‌الملل این کتاب را از سطح متوسطی برخوردار یافتیم، به طوری که مطالب نه آن قدر پیچیده است که دانشجوی کارشناسی را خسته کند و نه آن قدر ساده که نتوان آن را در دورهٔ کارشناسی رشته‌های اقتصاد مدیریت و... تدریس کرد. متن آن روان و یک‌دست است. حسن سلیقهٔ مؤلف محترم باعث شده تا کتاب دارای انسجام و فصل‌بندی دقیق و منطقی باشد. تفکیک موضوعات هر فصل به مطالب جزئی‌تر، ارتباط دقیق موضوعات هر فصل با یکدیگر، پیوست‌های ارزشمند و در سطح کارشناسی ارشد تنظیم پرسش‌های فصل و مسائل فصل مطابق با موضوعات درسی هر قسمت، خلاصهٔ فصل، چشم‌انداز فصل‌های آتی، مطالعات موردی و ارائهٔ منابع و مأخذ پیشنهادی بسیار کامل از دیگر

مزایای کتاب و دلیل انتخاب آن برای ترجمه بوده است.

در ویرایش نهم کتاب نسبت به ویرایش‌های قبلی (به‌ویژه ویرایش سوم کتاب که در اختیار خوانندگان فارسی‌زبان بوده است) تغییرات بسیار زیادی وجود دارد. ذکر تمام این تغییرات در این جا امکان‌پذیر نیست. مطالعه پیشگفتار مؤلف محترم را، که تمام تغییرات ویرایش نهم و چارچوب کتاب را به‌طور کامل توضیح داده، به خوانندگان محترم توصیه می‌کنم.

مهم‌ترین تغییرات افزایش موضوعات جدید در حوزه اقتصاد بین‌الملل، افزایش پرسش‌ها و مسائل هر فصل، افزایش تعداد مطالعه‌های موردی، افزودن یک فصل به بخش چهارم (فصل ۹ در کتاب *مالیه بین‌الملل*) و ارائه مطالب کمک‌آموزشی هر فصل در پایگاه اینترنتی مؤلف و تکمیل و گسترش منابع و مآخذ پیشنهادی است.

ترجمه این کتاب را به تمام دانشجویان خوبی تقدیم می‌کنم که طی سال‌های طولانی با علاقه و حوصله فراوان در کلاس درس حضور داشته‌اند و با دقت مطالب درسی را آموخته و راهنمایی‌های مفیدی ارائه کرده‌اند. انگیزه من برای ترجمه این کتاب و سایر کتب درسی رفتار و منش نیک تمام دانشجویانی بوده است که همواره با برخورد محبت‌آمیز و سخنان نقادانه خود درباره کتاب مشوقم بوده‌اند. برای این توفیقات سپاسگزار خداوند بزرگ هستم.

در پایان از تمام کسانی که در نشرنی به‌طور مستقیم و غیرمستقیم در چاپ این اثر همکاری داشته‌اند تشکر کنم. مراتب قدردانی خود را از برادر بزرگوار، جناب آقای جعفر همایی، مدیر محترم نشرنی، به‌دلیل اهتمام و تلاش بی‌پایان ایشان در چاپ کتاب‌های درسی دانشگاهی اعلام می‌کنم. هم‌چنین لازم است از زحمات بی‌دریغ سرکار خانم افسانه روش، مدیر محترم بخش تولید، صمیمانه سپاسگزاری کنم. و سرانجام از خانم لیلا نبی‌فر برای نسخه‌پردازی؛ خانم ژیلادگودرزپور برای حروفچینی، خانم ساقی جهانشاهی قاجار در تنظیم و رسم نمودارها و روخوانی دقیق خانم دلناز سالاربهزادی نهایت تشکر را دارم.

حمیدرضا ارباب

شهریور ۱۳۸۸

پیشگفتار مؤلف

ویرایش نهم کتاب با استقبال بسیار خوب مخاطبان در بازار روبه‌رو شد و بیش از ۶۰۰ دانشکده و دانشگاه در سرتاسر امریکا، کانادا و سایر کشورهای انگلیس‌زبان آن را به‌عنوان یک کتاب درس معرفی کرده‌اند. تمام مطالبی که در ویرایش‌های گذشته این کتاب وجود داشت و آن را یک کتاب مهم درس اقتصاد بین‌الملل در امریکا و سرتاسر جهان معرفی می‌کرد در ویرایش نهم نیز وجود دارد. علاوه بر این در ویرایش نهم بسیاری از مطالب جدید، به روز شده و اضافی از جنبه‌های مختلف وجود دارد. و برخی موضوعات جدید و مهم سال‌های اخیر نیز به فصل‌های کتاب افزوده شده است.

پیشرفت‌های مهم بین‌المللی

هدف اصلی ویرایش نهم کتاب ارائه‌ای روشن، جامع و به‌روز از نظریه و اصول اقتصاد بین‌الملل است که برای درک، ارزیابی و دستیابی به راه‌حل‌های پیشنهادی جهت رفع مشکلات مهم اقتصاد بین‌الملل و مسائلی که اقتصاد امریکا و سایر کشورهای جهان احتمالاً در سال‌های اخیر با آن روبه‌رو بوده‌اند، بسیار ضروری می‌باشد. این مسائل عبارتند از:

۱. به اتمام رسیدن مذاکرات تجاری چندجانبه (دور دوحه) که طی آن حمایت‌گرایی تجاری در سطح بالا باقی ماند و جهان به چند بلوک اصلی تجاری تقسیم شد.
۲. جهانی‌سازی بازارهای سرمایه منجر به نوسان شدید و غیرقابل پیش‌بینی نرخ‌های ارزی، بی‌ثباتی شرایط مالی و سایر تحرکات دولت‌ها جهت کنترل مسائل مالی داخلی شد.
۳. بحران‌های مالی و اقتصادی متعدد باعث بروز هراس اقتصادی نسبت به تثبیت نظام پولی بین‌المللی شده است.

۴. تغییرات سریع فناوری، جهانی‌شدن و افزایش رقابت بین‌المللی به‌طور وسیعی باعث عدم امنیت شغلی (با وجود نرخ‌های بیکاری اندک) در امریکا شده است.

۵. بیکاری ساختاری بالا در اروپا و رشد اقتصادی اندک در اروپا، همانند نیاز به تغییر و بازسازی در ژاپن، باعث کاهش رشد تجارت جهانی و اقتصاد جهانی و نهایتاً مشاجرات تجاری بیش‌تر شد.
۶. تغییر ساختاری اقتصادهای در حال‌گذر (مانند کشورهای اروپای شرقی و مرکزی و اتحاد جماهیر شوروی سابق) با آن سرعتی که پیش‌بینی می‌شد تحقق نیافته و این مشکل چالش‌های زیادی برای کل جهان ایجاد کرده است.
۷. فقر عمیق در بسیاری از کشورهای درحال توسعه و نابرابری‌های وسیع بین‌المللی مشکلات اخلاقی، سیاسی و توسعه‌ای بسیار جدی را در سرتاسر جهان امروز مطرح می‌کند.

تغییرات در ویرایش نهم کتاب

در فصل ۱ «مدل جاذبه تجاری» در قسمت ۳.۱ اضافه شده است. در قسمت ۶.۱ نیز به‌طور کامل تجدیدنظر شده و مهم‌ترین مسائل اقتصاد بین‌الملل (تجاری و مالی) که آمریکا و سایر کشورها در سرتاسر جهان با آن روبه‌رو هستند بررسی شده است، در فصل ۲۱ (قسمت ۶.۲۱) نیز به ارائه راه‌حل پرداخته‌ایم.

رشد سریع جهانی شدن اقتصاد در سطح بین‌المللی منافع زیادی برای اکثر کشورهای جهان فراهم کرده است ولی درعین حال چالش‌های بسیار زیادی برای کشورهای فقیر که قادر به استفاده از منافع جهانی شدن نیستند و هم‌چنین آمریکا و سایر کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته که با افزایش رقابت در بازارهای جدید روبه‌رو هستند (مانند کشور چین) به‌همراه داشته است. این موضوعات در قسمت‌های جدید اضافه‌شده به کتاب و مطالعه‌های موردی جدید مطرح شده‌اند.

نرخ برابری یا مبادله دلار-یورو در اخبار روزانه موضوع بسیار مطرحی است، علاوه بر این نرخ برابری بین دلار و رنمینبی (renminbi) (واحد پول کشور چین) نیز در حال حاضر باعث شده تا آمریکا با کسری تجاری عظیم ناپایدار روبه‌رو شود. ارتباط بین کسری تجاری آمریکا، حمایت‌گرایی تجاری و نرخ‌های ارزی متغیر هم از نظر تجربی هم از نظر تئوری بررسی شده‌اند.

علاوه بر بررسی آثار این تغییرات بر تجارت و رقابت‌پذیری بین‌المللی، تداوم جهانی شدن اقتصاد دنیا و آزادسازی بازارهای سرمایه بین‌المللی باعث کاهش کنترل دولت‌ها بر اقتصاد ملی و حوزه‌های مالی شده است. به‌طور هم‌زمان هماهنگی سیاست‌های کلان اقتصاد بین‌الملل چندان پیشرفتی برای حل مشکلات و چالش‌های بالقوه ناشی از افزایش همبستگی متقابل بازارهای مالی جهانی نداشته است.

در ویرایش نهم کتاب تحلیلی عمیق از عدم تعادل‌های ساختاری بحرانی و خطرناک در اقتصاد جهانی ارائه شده و سیاست‌هایی که می‌توانند این عدم تعادل‌ها را از بین ببرند نیز بررسی شده‌اند. عدم تعادل‌های چشمگیر و بزرگ در اقتصاد جهانی امروز عبارتند از: کسری تجاری و کسری بودجه عظیم ایالات متحده آمریکا، رشد اقتصادی کم و بیکاری زیاد در اروپا، یک دهه تورم رکودی در

ژاپن، چالش‌های رقابتی سخت برای هر دو گروه کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه که از سوی کشور رقیب، چین، برای آن‌ها ایجاد شده است، خطر بحران‌های مالی و اقتصادی در اقتصادهای با بازارهای نوظهور، فقر جهانی، محیط زیست و تروریسم. تمام عناوین و موضوعات بالا در ویرایش جدید کتاب مورد بررسی قرار گرفته‌اند. تعداد مطالعات موردی (قضایای واقعی) به ۱۲۹ مورد افزایش یافته که بیش از یک‌چهارم آن‌ها جدید است، و در سایر مطالعه‌های موردی نیز تجدیدنظر و اصلاحات انجام شده است.

بخش اینترنت در مقایسه با ویرایش‌های گذشته به روز شده و گسترش یافته است، مهم‌ترین پایگاه‌های اینترنتی یا منابع آماری، اطلاعات و تحلیل‌های مرتبط با موضوعات ارائه شده در هر فصل نیز آورده شده تا به دانشجویان نشان دهیم که چگونه می‌توانند به انبوهی از اطلاعات و داده‌های ارزشمند موجود در اینترنت دسترسی داشته و از آن‌ها استفاده کنند.

پایگاه‌های اینترنت مربوط به هر فصل به روز شده و مثال‌های بیشتر، قضایای واقعی، نکات مربوط به نظریه‌ها، پرسش‌ها و مسائلی که بتوان آن‌ها را از طریق اینترنت حل کرد نیز به هر فصل افزوده شده است.

پایگاه اینترنت مربوط به کتاب به طور پیوسته به روز می‌شود تا جدیدترین تحولات و تغییرات بوجود آمده در اقتصاد بین‌الملل را به خوانندگان ارائه کند.

برخی از قسمت‌های جدید و ویرایش نهم کتاب در بخش‌های نظریه‌های تجارت و سیاست‌های بازرگانی عبارتند از: الگوی جاذبه، تغییر الگوی مزیت نسبی در آمریکا، اتحادیه اروپا و ژاپن، مزیت نسبی در کشورهای در حال توسعه، منافع گوناگون ناشی از تجارت بین‌الملل، اقتصاد جدید و رشد بهره‌وری در آمریکا و سایر کشورهای گروه G-7، چالش اتحادیه اروپا در برابر رشد اقتصاد شرق، کشور چین به منزله ابرقدرت اقتصادی آینده، گفت‌وگوها و منازعات تجاری اتحادیه اقتصادی اروپا (EU) و ایالات متحده آمریکا (US) و حمایت‌گرایی از کالاهایی مانند موز، گوشت گوساله، فولاد، هواپیما و پرداخت یارانه به آن‌ها، آیا راهبردهای تجاری و سیاست‌های صنعتی از بین رفته‌اند؟ تجارت بین‌الملل و دستمزدها در کشورهای ثروتمند، جهانی شدن و فقر در کشورهای در حال توسعه، نهضت‌های مخالف جهانی شدن در همه جا وجود ندارد، آیا تروریسم فرآیند جهانی شدن را کند می‌کند؟ تجارت بین‌الملل، کمک‌های خارجی و رشد در کشورهای در حال توسعه و منافع ناشی از مذاکرات دور دو حه.

قسمت‌های جدید و مطالعات موردی مربوط به بخش مالی بین‌الملل عبارتند از: توزیع جغرافیایی بازارهای ارز از نظر اندازه و مقدار ارز، نیروهای بنیادی و «جدید» در پیش‌بینی نرخ ارز، واحد پول اروپایی (یورو)؛ انتظارات و عملکرد، یورو نمی‌تواند بر دلار به مثابه واحد پول معتبر بین‌المللی غلبه کند، تأثیر بالاسا ساموئلسون بر اقتصادهای در حال گذر، عدم تعادل‌های ساختاری در آمریکا، اتحادیه اروپا، ژاپن و ناهماهنگی نرخ‌های ارز، تضعیف یا کاهش ارزش دلار و کسری

حساب جاری امریکا، انتقال نرخ‌های ارز از طریق قیمت کالاهای وارداتی در کشورهای صنعتی، سیاست‌های پولی در پیمان آتلانتیک، حرکت آهسته اتحادیه اروپا در تجدید ساختار اقتصادی و رشد اقتصادی آسیب‌پذیر، آیا ژاپن می‌تواند بر یک دهه بحران اقتصادی خود غلبه کند؟ اثر افزایش قیمت نفت، موافقت‌نامه‌های ارزی در برخی کشورهای در حال توسعه، اصلاحات مربوط به نظام‌های پولی بین‌المللی برای تصحیح بی‌نظمی‌ها و نوسانات غیرمعمول نرخ‌های ارز و جلوگیری از بحران‌های مالی در اقتصادهای بازارهای نوظهور.

سطح کتاب و استفاده‌کنندگان آن

کتاب حاضر (کتاب اقتصاد بین‌الملل شامل تجارت بین‌الملل و جلد دوم با نام *مالیه بین‌الملل*) شامل تمام مبانی و نظریه‌های اساسی اقتصاد بین‌الملل است. متن اصلی کتاب دربرگیرنده موضوعات و مطالب اصلی، در سطح متوسط و قابل درک است. سایر مطالب پیچیده‌تر و اثبات دقیق آن‌ها به‌طور کامل در پیوست و انتهای بیش‌تر فصل‌های کتاب آمده است. علاوه بر این در هر قسمت تجزیه و تحلیل تعادل جزئی را قبل از تجزیه و تحلیل تعادل عمومی (که مشکل‌تر است) آورده‌ایم. انعطاف‌پذیری موضوعات کتاب ویژگی دیگر آن است. مطالب کتاب و سطح تجزیه و تحلیل‌ها در مقایسه با سایر کتاب‌ها این مزیت را دارد که سعی شده کمبودهای سایر کتب اقتصاد بین‌الملل را رفع کند. زیرا این کتاب‌ها یا بسیار پیچیده هستند و یا سطح تحلیل آن‌ها بسیار ساده است. کتاب حاضر نه بسیار پیچیده و نه بسیار ساده است.

چارچوب و فصل‌بندی کتاب اقتصاد بین‌الملل

کتاب اقتصاد بین‌الملل شامل ۴ بخش است. بخش اول (شامل فصل‌های ۲ تا ۷) درباره نظریه‌های محض تجارت بین‌الملل بحث می‌کند (یا اساس و منافع ناشی از تجارت)، بخش دوم فصل‌های ۸ تا ۱۲ (درباره سیاست‌های بازرگانی بحث می‌کند (یا موانع و محدودیت‌های جریان آزاد تجارت). بخش سوم (فصل‌های ۱۳ تا ۱۵) درباره محاسبه تراز پرداخت‌های یک کشور، بازارهای ارز خارجی و تعیین نرخ ارز بحث می‌کند. بخش چهارم (فصل‌های ۱۶ تا ۲۱) به بررسی اقتصاد کلان باز یا ارتباط کلان بین اقتصاد داخلی و سایر کشورهای جهان و چگونگی رفتار نظام پولی بین‌الملل می‌پردازد.

مدرسان محترم در یک نیمسال تحصیلی برای واحد درسی اقتصاد بین‌الملل در دوره کارشناسی می‌توانند ۱۰ فصل اصلی (شامل فصل‌های ۲، ۳، ۵، ۹، ۱۳ تا ۱۷ و فصل ۲۱) و برخی قسمت‌های ستاره‌دار در سایر فصل‌ها را بدون مطالب پیوست فصل تدریس کنند. در واحد درسی تجارت بین‌الملل در دوره کارشناسی می‌توان فصل‌های ۱ تا ۱۲ و فصل ۲۱ [۹ *مالیه بین‌الملل*] را تدریس کرد، و فصل‌هایی از کتاب که باید در درس *مالیه بین‌الملل* تدریس شوند عبارتند از: فصل ۱ [در تجارت بین‌الملل] و فصل‌های ۱۳ تا ۲۱ [۱] *مالیه بین‌الملل*. بسیاری از مثال‌ها و مطالعه‌های موردی

مربوط به جهان واقعی باعث شده تا این کتاب بسیار خوبی برای تدریس در دوره‌های بازرگانی باشد. در واحدهای درسی اقتصاد بین‌الملل دوره‌های کارشناسی ارشد مدرسان می‌توانند علاوه بر فصول تمام پیوست‌های فصل را تدریس کرده و دانشجویان را به منابع پیشنهادی پایان هر فصل ارجاع دهند.

کمک‌های آموزشی برای دانشجویان

- در تمام فصل‌هایی که دربارهٔ موضوعی خاص بحث کرده‌ایم همیشه از مثالی یکسان استفاده شده است. استفاده از یک مثال ثابت برای موضوعی خاص در تمام فصل‌های کتاب رعایت شده است. به‌طور مثال، در فصل‌های ۲ تا ۱۰ (که دربارهٔ نظریه‌های محض تجارت و سیاست‌های بازرگانی بحث می‌شود) از نمودارها و مثال‌های یکسانی استفاده کرده‌ایم. این مسئله مشکلات دانشجویان را تا حد زیادی کاهش می‌دهد زیرا دیگر مجبور نیستند هر فصل را با مثالی جدید و متفاوت آغاز کنند.
- در مثال‌ها از اعداد و ارقام واقعی استفاده کرده‌ایم و در نمودارها نیز مقیاس رعایت شده است. براین اساس می‌توانیم مفاهیم مختلف و نظریه‌ها را به صورتی کاملاً پیوسته، دقیق، قابل فهم و مرتبط با موضوع برای دانشجویان مطرح کنیم، در نتیجه مطالعه و درک نمودارها نیز آسان‌تر خواهد شد.
- در کل کتاب ۱۲۹ مطالعه موردی وجود دارد (از ۵ تا ۱۱ مورد در هر فصل). مطالعه‌های موردی (یا قضایای واقعی) بسیار کوتاه و خلاصه مطرح شده‌اند تا ضمن کمک به درک بهتر دانشجویان بر مهم‌ترین موضوعات هر فصل نیز تأکید شود.
- قسمت‌های هر فصل برای مراجعهٔ آسان‌تر شماره‌گذاری شده است. قسمت‌های طولانی‌تر به دو یا چند قسمت تقسیم شده است. شرح تمام نمودارها به‌طور کامل در متن کتاب آمده است، در عین حال خلاصه‌ای از شرح هر نمودار را در زیر آن آورده‌ایم.
- هر فصل با مطالب کمک‌آموزشی زیر به پایان می‌رسد:
 - خلاصهٔ فصل – در پایان هر فصل خلاصه‌ای از قسمت‌های مختلف فصل (یک پاراگراف برای هر قسمت) ارائه شده است.
 - چشم‌انداز فصل بعد – شامل خلاصه‌ای از مطالب و موضوعات فصل بعد است.
 - واژه‌های کلیدی – فهرستی از مهم‌ترین واژه‌ها، لغات و اصطلاحات کلیدی که با حروف سیاه در متن هر فصل چاپ شده و در انتهای کتاب به‌صورت الفبایی تنظیم و ارائه شده است.
 - پرسش‌های دوره‌ای فصل – در هر فصل ۱۴ پرسش طرح شده است (حداقل ۲ پرسش یا بیش‌تر برای هر قسمت فصل).
 - مسائل فصل – در هر فصل ۱۴ یا ۱۵ مسئله طرح شده است. در این قسمت مسائلی طرح شده که دانشجویان باید برخی محاسبات دقیق را انجام دهند و یا موضوع خاصی را تشریح کنند. پاسخ

کوتاه برخی مسائل انتخابی در پایان کتاب آمده است. این مسائل را با ستاره (*) مشخص کرده‌ایم. علاوه بر این دانشجویان می‌توانند به پایگاه اینترنتی زیر مراجعه کنند:

www.wiley.com/college/salvatore

پیوست‌های فصل - هر فصل شامل پیوست‌هایی است که با مطالب فصل ارتباط دارد ولی در سطحی بالاتر، دقیق‌تر و پیشرفته‌تر به اثبات ریاضی-نموداری برخی قضیه‌ها پرداخته است. کتاب‌شناسی، منابع پیشنهادی - مهم‌ترین منابع و مأخذ مورد استفاده و پیشنهاد در پایان هر فصل ارائه شده است. منابع پیشنهادی آدرس موضوعی که به‌طور مشخص در فصل مورد بررسی قرار گرفته به ما نشان می‌دهد. فهرست اسامی نویسندگان به‌طور جداگانه در پایان کتاب آورده شده است. اینترنت - در پایان هر فصل آدرس پایگاه‌هایی اینترنتی که شامل منابع آماری، اطلاعات و تحلیل‌های مربوط به موضوعات ارائه‌شده در فصل است فهرست شده است، با این روش دانشجویان به‌آسانی می‌توانند از اطلاعات ارزشمند موجود در پایگاه‌های اینترنتی مختلف و مرتبط با موضوعات هر فصل استفاده کنند.

● سایر ابزارهایی که می‌توانند همراه کتاب مورد استفاده قرار گیرند:

پایگاه اینترنت - در پایگاه اینترنت کتاب مسائل اضافی، مطالعه‌های موردی و نکات مربوط به نظریه‌ها و پرسش‌ها و مسائلی که می‌توان آن‌ها را از طریق اینترنت حل کرد وجود دارد. این پایگاه اینترنتی به‌طور پیوسته و دائمی به روز می‌شود تا مهم‌ترین یافته‌ها و موضوعات جدید مربوط به اقتصاد بین‌الملل را ارائه کند.

● راهنمای مطالعه از سوی پرفسور آرتور ریموند^۱ از دانشکده میولنبرگ^۲ برای دانشجویان تهیه شده است. این راهنما شامل مرور وسیع مفاهیم کلیدی، مثال‌های تشریحی اضافی بسیار زیاد و مسائل عملی و مجموعه‌ای از تمرین‌ها می‌باشد.

● سری کتاب‌های شوم، کتاب نظریه و مسائل اقتصاد بین‌الملل (ویرایش چهارم ۱۹۹۶)، که مؤلف همین کتاب منتشر کرده است، می‌تواند مورد استفاده دانشجویان قرار گیرد. این کتاب شامل مسائل حل‌شده بسیار زیاد به‌صورت تشریحی و تست مرتبط با موضوعات هر فصل می‌باشد.

کمک‌های آموزشی برای مدرسان

● یک راهنمای تدریس از سوی مؤلف برای مدرسان تهیه شده است، این راهنمای تدریس شامل اهداف هر فصل و پیشنهادهای در ارتباط با تدریس، پاسخ به مسائل پایان فصل و مجموعه‌ای از ۱۵ تا ۲۰ پرسش چندگزینه‌ای به همراه پاسخ آن‌ها و مسائل اضافی و مقالات مرتبط با موضوع هر فصل می‌باشد.

● اسلایدهای تدریس - تمام اعداد آمار و جداول به صورت اسلایدهای قابل ارائه در کلاس در راهنمای تدریس وجود دارد.

تشکر و قدردانی

کتاب حاضر حاصل تدریس طولانی اینجانب در درس اقتصاد بین‌الملل در دوره‌های کارشناس و کارشناسی ارشد دانشگاه فورد‌هام طی ۳۰ سال گذشته بوده است. من احساس خوشبختی بسیار زیادی می‌کنم زیرا با داشتن دانشجویان ممتاز و استفاده از پرسش‌ها و اظهارنظرهای آنان توانسته‌ام کتاب را با توضیحاتی که به درک بیشتر خوانندگان کمک می‌کند ارائه کنم.

من به شدت خود را مدیون استادان برجسته رشته اقتصاد بین‌الملل پرفسور آرتور بلوم‌فیلد^۱ و مایکل مایکلی^۲ می‌دانم. در تنظیم کتاب حاضر از راهنمایی‌های بسیار مفید استادان زیر کمال استفاده را کرده‌ام: پرفسور رابرت بالدوین^۳ (دانشگاه ویسکانسین)، جادیش بگ‌واتی^۴ (دانشگاه کلمبیا)، آلن بلیندر^۵ (دانشگاه پرینستون)، ویلیام برانسون^۶ (دانشگاه پرینستون)، فیلیپ کاگان^۷ (دانشگاه کلمبیا)، و ریچارد کوپر^۸ (دانشگاه هاروارد)، دبلیو. ام. کوردن^۹ (دانشگاه جان هاپکینز) رودی دورنیوش^{۱۰} (دانشگاه MIT)، مارتین فلدشتاین^{۱۱} (دانشگاه هاروارد)، رونالد فیندلی^{۱۲} (دانشگاه کلمبیا)، جرالد هیلینر^{۱۳} (دانشگاه تورنتو)، لارنس کلاین^{۱۴} (دانشگاه پنسیلوانیا)، رونالد مک‌کینون^{۱۵} (دانشگاه استنفورد)، رابرت ماندل^{۱۶} (دانشگاه کلمبیا)، ادموند فیلپس^{۱۷} (دانشگاه کلمبیا)، جفری ساش^{۱۸} (دانشگاه کلمبیا)، تی. ان. سرینی‌واسان^{۱۹} (دانشگاه ییل)، رابرت اشترن^{۲۰} (دانشگاه میشیگان)، جوزف استیگلیتز^{۲۱} (دانشگاه کلمبیا)، لارنس سامرز^{۲۲} (دانشگاه هاروارد).

علاوه بر این در تهیه و ویرایش نهم کتاب از افراد مختلفی کمک گرفته‌ام. اسامی برخی از این افراد که در سازمان‌های ملی و بین‌المللی از شهرت زیادی برخوردارند به شرح زیر است: مایکل موسا^{۲۳}، ویتو تانزی^{۲۴}، جرج تاوولاس^{۲۵} (رئیس سابق صندوق بین‌المللی پول)، مایکل فینگر^{۲۶}، دیوید تار^{۲۷}

1. Arthur I. Bloomfield

4. Jagddish Bhagwati

7. Phillip Cagan

10. Rudi Dornbusch

13. Gerald Helleiner

16. Robert Mundell

19. T.N. Srinivasan

22. Lawrence Summers

25. George Tavlas

2. Michael Michaely

5. Alan Blinder

8. Richard Cooper

11. Martin Feldstein

14. Lawrence Klein

17. Edmund Phelps

20. Robert Stern

23. Michael Mussa

26. Michael Finger

3. Robert Baldwin

6. William Branson

9. W. M. Corden

12. Ronald Findlay

15. Ronald Mckinnon

18. Jeffrey Sachs

21. Joseph Stiglitz

24. Vito Tanzi

27. David Tarr

از بانک جهانی، فرد کامپانو^۱، کینت رافینگ^۲، کارل ساوانت^۳ و داگلاس واکر^۴ از سازمان ملل متحد، رابرت بالکهورست^۵ و آک لیندن^۶ از سازمان تجارت جهانی (WTO)، آنتونیو کوستا^۷ از بانک اروپایی باسازی و توسعه و مدیر فعلی بخش مبارزه با فساد مالی سازمان ملل متحد، آندر ساپیر^۸ از جامعه اقتصادی اروپا، و پر.ام. ویک من^۹ از سازمان تجارت آزاد اروپا، دونالد روس لانگ^{۱۰} از کمیسیون تجارت جهانی امریکا، ویکتور فاش^{۱۱} و رابرت تی. لپسی^{۱۲} از دبیرخانه ملی تحقیقات اقتصادی، موریس مورکر^{۱۳} از کمیسیون تجارت بانک مرکزی و لاری میشل از مؤسسه سیاست اقتصادی.

اشخاص زیر راهنمایی‌های مفیدی ارائه کردند: کریستوفر کورنل^{۱۴}، کلایو دانیلز^{۱۵}، ادوارد داویلینگ^{۱۶}، دانکن جیمز^{۱۷}، دریل مک‌لاود^{۱۸}، هنری اشوالین برگ^{۱۹}، و گئورگ من فاستنبرگ^{۲۰}. همکاران دانشگاهی من در دانشگاه فوردهام که راهنمایی‌های ارزشمندی ارائه کرده‌اند. دستیار ارشد من: نوئل هرناندز^{۲۱} کمک‌های بسیار زیادی در موضوعات کتاب به من کرده است. استادان زیر تمام دست‌نوشته‌های ویرایش‌های قبلی کتاب را مطالعه کرده‌اند و نظرات بسیار مفیدی بر کتاب افزوده‌اند:

پرفسور تاهو بارک^{۲۲} از دانشگاه جورج تاون، هاری باون^{۲۳} از دانشگاه نیویورک، جوزف سی. برادا^{۲۴} از دانشگاه ایالتی آریزونا، فرانسیس کاساس^{۲۵} از دانشگاه تورنتو، دناس دیمون^{۲۶} از دانشگاه سان‌دیه‌گو، لیام پی. ابریل^{۲۷} از دانشگاه گرنیل، خسرو فاطمی از مرکز سلطنتی کالیفرنیا، میشل فراتیانی^{۲۸} از دانشگاه ایندیانا، هریش سی. گوپتا^{۲۹} از دانشگاه نبراسکا، روی جی. هنسلی^{۳۰} از دانشگاه میامی، ژوفری ل. ژبله^{۳۱} از دانشکده Vassar، رابرت تی. جرومه^{۳۲} از دانشگاه مدیسون، اورت کاستنر^{۳۳} از دانشگاه گوتنبرگ سوئد، دلبیو. تی. کان^{۳۴} از دانشگاه نبراسکا-لینکلن، استنلی

1. Fred Compano	2. Kenneth Ruffing	3. Karl Sauvant
4. Douglas Walker	5. Robert Balckhurst	6. Ake Linden
7. Antonio Costa	8. André Sapir	9. Per M. Wijkman
10. Donald Roussslang	11. Vitor Fuchs	12. Robert E. Lipsey
13. Morris Morker	14. Christopher Cornell	15. Clive Daniels
16. Edward Dowling	17. Duncan James	18. Darryl McLeod
19. Henry Schwalbenberg	20. George Von Fustenberg.	21. Noel Hernandez
22. Taeho Bark	23. Harry Bowen	24. Joseph C. Brada
25. Francis Casas	26. Denise Dimon	27. Liam P. Ebril
28. Michele Fratianni	29. Harish C. Gupta	30. Roy J. Hensley
31. Geoffrey A. Jehle	32. Robert T. Jerome	33. Evert Kostner
34. W. E. Kuhn		

پشگفتار مؤلف بیست و نه

لاسون^۱ از دانشگاه سنت جونز، رابرت لیسپی^۲ از دانشکده کوئینز، دانیل دبلیو. مارش^۳ از دانشگاه دالاس، جرومه ال. مک البروی^۴ از دانشکده سنت مری ایندیانا، دان جی. روس لاند^۵ از دانشگاه جرج واشنگتن، سیامک شجاعی از دانشکده ماریسی، پاتریک اُسولیوان^۶ از دانشکده ایالتی نیویورک، مایکل اِسن برگ^۷ از دانشگاه پیس، و ونِدی تاکاس^۸ از دانشگاه مریلند، سی. ریچارد توریسی^۹ از دانشگاه هارتفورد، جوزف ال. تریون^{۱۰} از دانشگاه جورج تاون، جیم وانگ^{۱۱} از دانشکده اوریکا و هارولد آر. ویلیامز^{۱۲} از دانشگاه ایالتی کینت.

سرانجام باید مراتب قدردانی و تشکر خود را به سوزان جی. البی، ناشر محترم در انتشارات ویلی (Wiley)، جودیت جوزف، دستیار ناشر، تریش مک فادن، سرویراستار محترم، کریستوفر روئل، مدیر بازاریابی، ایمیلی هورویز، دستیار ویراستار، و سایر کارکنان شرکت انتشارات ویلی برای تمام محبت‌ها و کمک‌های فنی تقدیم کنم. از آنجلا بتینر و رای نورتونانو، منشی‌های گروه اقتصاد، نیز برای کارآیی و منش نیک‌شان سپاسگزاری می‌کنم.

دومینیک سالواتوره

پروفیسور اقتصاد دانشگاه فوردهام

1. Stanley Lawson

2. Robert Lipsey

3. Daniel W. Marsh

4. Jerome L. McElroy

5. Don J. Rousland

6. Patrick O'Solivan

7. Michael Szenberg

8. Wendy Takacs

9. C. Richard Torrisi

10. Joseph L. Tryon

11. Jim Wang

12. Harold R. Williams